

सूचना

२०७९ साल मदी १ गते देखि लागू भएको अपराध संहतामा रहेका मुख्य व्यवस्थाहरू :

- जबर्जस्ती करणी गरी ज्यान मारेमा आजीवन (जीवित रहेसम्म) कैद हुने,
- क्रूर यातना दिई वा निर्ममतापूर्वक ज्यान मारेमा आजीवन (जीवित रहेसम्म) कैद हुने,
- य सार्वजनिक रूपमा उपभोग हुने पेय वा खाद्य पदार्थमा विष हाली ज्यान मारेमा आजीवन (जीवित रहेसम्म) कैद हुने ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

दशैपछि आन्तरिक उडानमा उत्साह

पृष्ठ ३ मा

दमकमा निषेधाज्ञा कार्यान्वयनमा सकस

दमक (प्रस) । मंगलबार कोरोना रोकथाम तथा समन्वय समिति दमकले बुधबारदेखि लागू हुनेगरी दमक नगरपालिकामा निषेधाज्ञा जारी गर्‍यो । कोरोना जोखिम बढेको भन्दै दमक नगरपालिकाले अपराह ४ बजेदेखि बिहान ७ बजेसम्म दमकमा निषेधाज्ञा जारी गरे पनि कार्यान्वयनमा सकस परेको छ ।

बुधबार अपराह ४ बजेअघि नै भन्नाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्रवणकुमार तिमिल्सिना, जिल्ला प्रहरी कार्यालय भन्नाका प्रमुख एसपी कृष्णप्रसाद कोइरालाको टोली दमक पुग्यो । दमक नगरपालिका मातहत रहेको बजार अनुमन समिति, प्रहरी प्रशासन, नगर प्रहरीदेखि लिएर उद्योग वाणिज्य संघकै प्रतिनिधि लागि परेपनि कार्यान्वयन गराउन

भएको बजार अनुमन समितिका संयोजक तथा दमक-७ का वडाध्यक्ष भीम पौडेलले बताए । 'होटल व्यवसायीले पनि निषेधाज्ञाको विरोध गर्दै आउनुभएको छ' पौडेलले भने, 'होटल भनेको अपराह पछि चल्ने व्यवसाय हो, त्यसैले व्यवसायीहरूबाट मारमा परेको गुनासो आएको छ । होटल व्यवसायी संघ दमकले बुधबार नै

नगरपालिकामा निषेधाज्ञा हटाउनु पर्ने माग राख्दै ज्ञापनपत्र बुझाएको छ । 'लामो समयसम्मको लकडाउन र कोरोना महामारीले हामी होटल व्यवसायी व्यवसायबाटै पलायन हुने अवस्थामा पुगेका थियौं' होटल व्यवसायी संघ दमकका अध्यक्ष राजन दंगलले भने, 'लकडाउन हटेसँगै फाट्टफुट्ट ग्राहक आउन थालेका थिए, नगरले जारी गरेको निषेधाज्ञाले पुनः पहिलेकै

अवस्थामा पुर्‍याउने भयो ।' ग्राहक आउने समयमा नै निषेधाज्ञा गरेको दंगल बताउँछन् । होटल नचल्दा व्यवसायीले घर भाडासम्म तिर्न नसकेको उनको गुनासो छ । बजार र पसल मात्र बन्द गरेर कोरोना नियन्त्रण गर्न नसके उद्योग वाणिज्य संघ दमकका अध्यक्ष गोकुल श्रेष्ठ बताउँछन् । कोरोना परीक्षणको शुल्क लिन थालेसँगै सबै नागरिकको पहुँचमा परीक्षण पुग्न नसकेको उनको भनाइ छ । नगरपालिकाले निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरेर परीक्षणको दायरा बढाउनु पर्ने साथै चाँडै कोरोना हस्पिटल सञ्चालनमा ल्याउनु पर्ने उनको माग छ ।

छिमेकी पालिका खुला रहेकाले पनि निषेधाज्ञा कार्यान्वयनमा समस्या परेको देखिन्छ । जनस्तरबाट पूर्णरूपमा लकडाउन गर्नुपर्ने आवाज उठेपनि मुख्य राजमार्गसँग जोडिएको नगरपालिका भएको तथा अन्य विविध कारणले गर्दा तोकिएको समयमा निषेधाज्ञा कार्यान्वयन हुन सकेको छैन । दमक नगरपालिकाले बेलडागीमा निर्माणार्थन अक्सिजनसहितको ३० बेडको कोभिड अस्पताल आगामी आइतबारसम्ममा सञ्चालनमा ल्याउने तयारी गरेको जनाएको छ ।

भापामा एकैदिन ११९ जनालाई संक्रमण

भापा (प्रस) । भापामा बिहीबार एकैदिन ११९ जनालाई कोरोना संक्रमण देखिएको छ । संक्रमण फैलिएका जिल्लाका ११ पालिकामध्ये सबैभन्दा बढी संक्रमित दमकका छन् । दमकमा २१ महिला र २७ पुरुष गरी ४८ जनामा संक्रमण पुष्ट भएको हो । त्यसपछि बिर्तामोडमा २९ जनालाई संक्रमण देखिएको छ ।

एघारजना स्वास्थ्यकर्मीसहित बिर्तामोडमा बिहीबार २९ जना कोरोना संक्रमित थपिएका हुन् । थपिने स्वास्थ्यकर्मीमा ९ जना निजीका र दुईजना सरकारीका रहेका छन् । बिर्तामोडमा संचालित विभिन्न अस्पतालका ९ जना र बिर्तामोड नगरपालिकाका दुईजना स्वास्थ्यकर्मीलाई संक्रमण देखिएको नगरपालिकाका सिनियर अहेव दीपक सापकोटाले बताए । संक्रमितहरू १५ महिला र १४ पुरुष हुन् । उनीहरू वडा नं १ देखि ७ नं वडाका भएको सापकोटाले बताए ।

त्यस्तै कमलका ५ महिला र ५ पुरुष गरी १० जना, भद्रपुरका ३ महिला र ३ पुरुष गरी ६ जना, गौरादहका ५ महिला र १ पुरुष गरी ६ जना, बुद्धशान्तिका २ महिला र ४ पुरुष गरी ५ जना, हरिद्वारीका १ महिला र ४ पुरुष गरी ५ जना, अर्जुनधाराका ४ पुरुष, मेचीनगरका ३ पुरुष, कनकाईका १ महिला र २ पुरुष गरी ३ जना र शिवसताक्षीमा २ महिला र १ पुरुष गरी ३ जनामा संक्रमण पुष्ट भएको जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयले जनाएको छ । गौरादह ५ का २ महिने बच्चालाई संक्रमण देखिएको स्वास्थ्य शाखाका गोविन्द श्रेष्ठले बताए । योसँगै जिल्लामा कोरोना संक्रमितको संख्या २३६२ पुगेको छ । त्यसमध्ये १४१२ जना निको भएका छन् ।

कोरोनाबाट मृत्यु हुने क्रम बढ्यो

भापा (प्रस) । भापाको मेचीनगरमा थप एकजना कोरोना संक्रमितको मृत्यु भएको छ । मृत्यु हुनेमा मेचीनगर नगरपालिका १० की ४२ वर्षीया सकुन्तला धुजेल रहेकी छन् । बिर्तामोड ३ मा डेरामा बस्दै आएको उनको बिहीबार बिहान ५.५० बजे नोबेल हस्पिटल विराटनगरमा उपचारका क्रममा मृत्यु भएको हो । श्वासप्रश्वासको समस्या भएर ती महिलांलाई कार्तिक ८ गते विराटनगर लगेरको थियो । शवलाई विराटनगरबाट ल्याएर नेपाली सेनाले काकाई माईमा अन्त्येष्टि गरेको जनाइएको छ । मेचीनगरमा कोरोना संक्रमणबाट बुधबार मात्र एक बृद्धको मृत्यु भएको थियो । त्यस्तै साविक महारानीभोडा गाविस वडा नं ६ का पूर्व वडाध्यक्ष देवेन्द्र खड्काको कोरोना संक्रमणबाट मृत्यु भएको छ । करीव २० वर्षदेखि काठमाडौंमा बस्दै आएका

६० वर्षीय कार्कीको बिहीबार विहान त्यही मृत्यु भएको हो । उनलाई ८ दिनअघि संक्रमण पुष्टि भएको थियो । हाल गौरादह ४ निवासी कार्कीले त्यहाँ किराना व्यवसाय संचालन गर्दै आएका थिए । भापामा कोरोना संक्रमणबाट मृत्यु हुनेको संख्या ५७ पुगेको छ । त्यस्तै होम आइसोलेसनमा बसेका एकसहित विराटनगरमा थप तीनजना कोरोना

❖ बाँकी पृष्ठ ३ मा

तीन लाख बराबरको पटाका बरामद

राखेको अवस्थामा प्रहरीले तीन लाख मूल्य बराबरको पटाका बरामद गरेको छ । बुधबार दिउँसो भापाको भद्रपुर ५ मा लुकाई राखेको अवस्थामा वडा प्रहरी कार्यालय भद्रपुरबाट खटिएको प्रहरी टोलीले सो पटाका बरामद गरेको हो । बरामद गरिएका विभिन्न प्रकारका पटाकाजन्य बस्तुहरू आवश्यक अनुसन्धान तथा कानुनी कारबाहीको लागि वडा प्रहरी कार्यालय भद्रपुरमा राखिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाले जनाएको छ ।

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)

बिर्तामोड, भापा

(पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ ।)

पूर्वाञ्चलमै सबैभन्दा ठूलो भ्याकुम सिस्टमबाट सफाई गरिन्छ ।

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्बन्धनुहोस ।

मूपाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680

बिर्तामोडमा भारतीय व्यापारीले खोले अलैंचीको खरीद केन्द्र

बिर्तामोड (प्रस) । भारतको आसाम राज्यमा यसपटक अलैंचीको उत्पादन घटेपछि भारतीय व्यापारीहरूले नेपालमा खरीद केन्द्र (गद्दी) खोल्न थालेका छन् । ती व्यापारीले भापाको बिर्तामोडमा गद्दी खोलेकाले यसपालि नेपाली अलैंचीले गतवर्षको भन्दा राम्रो मूल्य पाउने अपेक्षा किसानहरूले गरेका छन् । अलैंची उत्पादक संघका अध्यक्ष राजकुमार कार्कीले गत वर्षभन्दा यो वर्ष भारतको आसाम राज्यमा अलैंचीको उत्पादन घटेकाले त्यहाँका भारतीय व्यापारीहरू नेपालको अलैंची किन भापाको बिर्तामोडमा गद्दी लगाउन थालेकाले यो वर्ष नेपाली अलैंचीले राम्रो मूल्य पाउने सकेत देखिएको बताए । गत वर्ष २० हजार प्रतिमन रहेको अलैंचीको मूल्य यस सिजनको शुरुवातमै २५ हजार पुगेपछि किसानहरू उत्साहित बनेका हुन् । नेपालका किसानहरूले अलैंचीको ट्रेडमार्क पाएपछि अहिले 'एभरेस्ट विंग कार्डमाम' का नामले अलैंची निकासी हुन थालेको छ । सरकारले २०७३ साल असार १९ गते अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा निर्यात गर्दा नेपालकै नाममा निर्यात होस् भन्ने उद्देश्यले अलैंचीको ट्रेडमार्क बनाएको थियो । त्यसको ४ वर्षपछि

पाकिस्तानले यस वर्षबाट नेपाली ब्रान्डलाई स्वीकृति दिएको छ । तर, स्थलमार्गबाट अलैंची पठाउन भारत हुँदै पठाउनुपर्छ । भारत र पाकिस्तानको व्यापारिक सम्बन्धमा आएको तनावले त्यो सम्भव छैन । जसका कारण पाकिस्तानले ट्रेडमार्क स्वीकृति दिएर पनि नेपालले फाइदा लिन सकेको छैन । एयर कार्गोबाट पठाउँदा अलैंची महँगो पर्ने अध्यक्ष कार्कीले बताए । भारतले नेपालबाट भारत निकासी भएर जाने अलैंची र सुकुमेललाई भारतीय ५ सय रूपैयाँ बजार मूल्य तोकिएपछि नेपाली व्यवसायीहरूले ३ सय रूपैयाँको अतिरिक्त जीएसटी भारतीय भन्सारलाई तिर्नु परिरहेको छ । सुकुमेल ४ हजार रूपैयाँ किलो पर्ने र अलैंची ५ सय रूपैयाँ पर्ने भए पनि भारतीय भन्सारले दुवैको

मूल्यांकन किलोको ५ सय भारू तोकिएपछि व्यवसायीले अतिरिक्त रकम बुझाउनु पर्दा लागत बढ्न गएको अध्यक्ष कार्कीको भनाइ छ । उनले भने, 'पटकपटक वाणिज्य मन्त्रालयलाई अनुरोध गर्दा पनि कुनै सुनुवाइ भएन ।' नेपालमा वर्षेन ६ हजार मेट्रिक टन अलैंची उत्पादन हुँदै आएको छ । बन्दाबन्दीका कारण किसानहरूले फुसर्द पाएका र मौसमले समेत साथ दिएकाले यो वर्ष अलैंची उत्पादनमा सकारात्मक सुधार आउने पाँचथर उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष तथा अलैंची व्यवसायी दीपक नेपालले बताए । अलैंची अति आवश्यक उपभोग्य वस्तुभित्र नपर्ने भएकाले कोरोना महामारीका कारण यसको बजार केही खुम्चिएको उनले बताए । तर, पछिल्लो समय उत्पादनमा आएको सुधार र भारत निकासीमा कुनै अवरोध नभएकाले किसान उत्साहित भएको उनले उल्लेख गरे । अहिले अलैंची प्रतिमन २२ देखि २५ हजार रूपैयाँ सम्ममा किनबेच भइरहेको उनले बताए ।

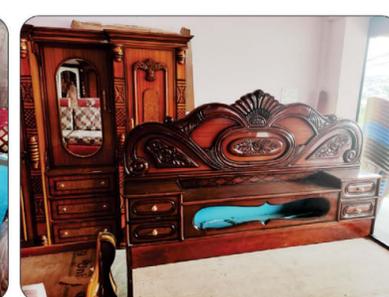
❖ बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

माता पाथिभरा फर्निचर

बिर्तामोड-९, चाएपाने
सो-रुम: कनकाई-५, दुर्गापुर

प्रो. देवी दंगल ☎ 9841351368, 9806035571

थ्री पिस दराज बक्स पलड टु पिस दराज सोफा सेटहरू

लगायत घरघरसी सजावटका सम्पूर्ण फर्निचरका सामानहरू ग्यारेन्टीका साथ बिक्रि गरिन्छ ।

स्वास्थ्यमन्त्रीलाई सर्वोच्चले सोध्यो : अदालतको अवहेलनामा कारवाही किन नगर्ने ?

भाषा (प्रस) / सर्वोच्च अदालतले सरकारसँग कोरोना संक्रमण र परीक्षण निःशुल्क गर्न दिएको आदेश कार्यान्वयन नगर्नुको कारण माग गरेको छ । कोरोना परीक्षण र उपचार निःशुल्क गर्न गत असोज १५ गते दिएको सर्वोच्चको परमादेश कार्यान्वयन नगरेको भन्दै अधिवक्ता लोकेन्द्र ओली र केशरजंग केसीले दिएको अवहेलनाको निवेदनमाथि सुनुवाई गर्दै न्यायाधीश ईश्वरप्रसाद खतिवडाको इजलासले सरकारलाई ७ दिनभित्र कारण पेश गर्न आदेश दिएको छ ।

अवहेलनामा कारवाही र सजाय किन हुनु नपर्ने हो सजाय हुन नपर्ने कुनै आधार र कारण भए सबै व्यहोरा खुलाई ७ दिनभित्र आफैँ वा आफ्नो प्रतिनिधिमार्फत लिखित जवाफ पेश गर्न स्वास्थ्यमन्त्री भानुभक्त ढकाल र स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयलाई आदेश दिएको हो । सर्वोच्चले कोरोना महामारीको परीक्षण र उपचार निःशुल्क गर्न आदेश दिए पनि सरकारले शुल्क लिन थालेको भन्दै अधिवक्ता ओली र केसीले अदालतको अवहेलना मुद्दा दायर गरेका थिए ।

बिर्तामोडमा ...

एक दशकअघि १ लाख २५ हजार रूपैयाँ मनसम्म पुगेको अलैंचीको मूल्य विस्तारै ओगल्लो लागेको र अहिलेसम्म पनि उक्लन नसकेको व्यवसायी नेपालले बताए । नेपाली अलैंचीमा भारतले लगाउँदै आएको जीएसटी र तेश्रो मुलुकमा सोभै व्यापार गर्न नेपाली अलैंचीलाई भन्सार लगाएका कारण अलैंचीले भाउ पाउन नसकेको उनले गुनासो गरे । नेपालबाट भारत गएको अलैंची भुटान हुँदै विना भन्सार बंगलादेश छिर्छ तर नेपालबाट सोभै बंगलादेश पठाउँदा ३५ प्रतिशत भन्सार शुल्क लाग्छ ।

नेपालको अनुमान छ । आर्थिक वर्ष २०७६-७७ मा मेची भन्सार कार्यालय काँकडभिट्टाबाट अघिल्लो वर्षभन्दा बढी अलैंची निर्यात भएको थियो । त्यो वर्ष मेची भन्सारबाट ३ अर्ब ९० करोड ९२ लाख रूपैयाँ बराबरको अलैंची निर्यात भएको थियो । अघिल्लो वर्ष ३ अर्ब ८२ करोड रूपैयाँको अलैंची निर्यात भएको थियो । आव २०७६-७७ मा मेचीनाकाबाट चियाभन्दा बढी अलैंचीको निकासी भएको थियो । मेची भन्सारबाट १ अर्ब ९४ करोड ७० लाख ५३ हजार १ सय ६० रूपैयाँको चिया निर्यात भएको थियो । २ वर्षको तथ्यांक तुलना गर्दा मेची भन्सारबाट निकासीमा चियालाई अलैंचीले उछिन्नेको देखिएको छ । आर्थिक वर्ष २०७४-७५ सम्म मेची भन्सारबाट सबैभन्दा धेरै चिया निर्यात हुँदै आएको थियो ।

बंगलादेश, भुटान र पाकिस्तानसँग नेपाल सरकारले वार्ता गरी नेपाली अलैंचीमा लाग्दै आएको ड्युटी कस्टम घटाउन सके अलैंचीले पहिलेकै हाराहारीमा मूल्य पाउने

बिर्तामोड नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
१ नं. प्रदेशको सधियार
गणेश प्रसाद ओलीको नाममा जारी गरिएको

७ दिने सूचना

साविक चारपाने गाविस वडा नं. ४ हाल बिर्तामोड नगरपालिका, वडा नं. २ बस्ने श्री लिला प्रसाद खरेल ले निजका नाममा दर्ता कायम रहेको तपसिल बमोजिम जग्गामा भवन निर्माण, नक्सा पास तथा निर्माण कार्यको अनुमति पाउँ भनी निवेदन तथा घर नक्सा पेश गर्नु भएकोमा तपाईं सधियारको उपस्थिति नरहेकोले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को उपदफा १ च २ प्रयोजनको लागि यो ७ (सात) दिने सूचना तथा सधियार पु. श्री गणेश प्रसाद ओली को जग्गा लगायत सार्वजनिक हानी नोकसानी हुन्छ वा हुँदैन । यदि हुन्छ भने यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले तपाईं ७ दिन भित्र प्रमाण सहित आउनु होला । अन्यथा नियम बमोजिम भई जानेछ ।

जग्गा रहेको स्थान	सिट नं.	फिक्ता नं.	क्षेत्रफल	नक्सा दर्ता	सूचना प्रकाशित मिति	सर्जिमिन मिति
चारपाने ४ वि.न.पा २	२	२२४३	३३८.६४	२०७७/०६/२०	२०७७/०६/२०	२०७७/०७/१७

बिर्तामोड नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
१ नं. प्रदेशको सधियार
शान्ती डाँगी, गणेश तिम्सिनाको नाममा जारी गरिएको

७ दिने सूचना

साविक अनारमनी गाविस वडा नं. १ हाल बिर्तामोड नगरपालिका, वडा नं. ६ बस्ने श्री सावित्रा चौधरी बस्नेत ले निजका नाममा दर्ता कायम रहेको तपसिल बमोजिम जग्गामा भवन निर्माण, नक्सा पास तथा निर्माण कार्यको अनुमति पाउँ भनी निवेदन तथा घर नक्सा पेश गर्नु भएकोमा तपाईं सधियारको उपस्थिति नरहेकोले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को उपदफा १ च २ प्रयोजनको लागि यो ७ (सात) दिने सूचना तथा सधियार पु. श्री शान्ती डाँगी उ. श्री गणेश तिम्सिनाको जग्गा लगायत सार्वजनिक हानी नोकसानी हुन्छ वा हुँदैन । यदि हुन्छ भने यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले तपाईं ७ दिन भित्र प्रमाण सहित आउनु होला । अन्यथा नियम बमोजिम भई जानेछ ।

जग्गा रहेको स्थान	सिट नं.	फिक्ता नं.	क्षेत्रफल	नक्सा दर्ता	सूचना प्रकाशित मिति	सर्जिमिन मिति
अनारमनी १ वि.न.पा ६	१००-०११/०११	८४८	१७४.४५	२०७७/०६/२५	२०७७/०६/२७	२०७७/०७/१९

कोरोनाबाट जोगिन सचेतना

मेचीनगर (प्रस) / कोरोना भाइरसको संक्रमण बढेसँगै यस सम्बन्धी सचेतनामुलक च्याली मेचीनगरमा आयोजना गरियो । कोभिड -१९ संक्रमण फैलिने भन्दै विहीबार नगरको प्रमुख व्यापारिक केन्द्र काँकरभिट्टामा सचेतनामुलक च्याली निकालिएको थियो । 'हर प्रहर, गाउँ र नगरी टोल टोलमा नेपाल प्रहरी' भन्ने मुख्य नारासहित समुदाय-प्रहरी साझेदारी कार्यक्रमअन्तर्गत इलाका प्रहरी कार्यालय काँकरभिट्टाले नगरका विभिन्न २२ वटा संघसंस्थाको सहकार्यमा कोरोना भाइरसको

रोकथामको लागि सचेतनामुलक कार्यक्रम आयोजना गरेको हो । बसपार्कबाट शुरु भएको सचेतनामुलक च्यालीले गुराँस पथ, बाहुनडाँगी रोड, पूर्व प्रगति टोललगायतको परिक्रमा गरी सर्वसाधारणमा कोरोना भाइरस संक्रमण फैलिन नदिन तथा यसको संक्रमणबाट बच्न गर्नुपर्ने पूर्वतयारीका बारेमा जानकारी दिएको इलाका प्रहरी कार्यालय काँकरभिट्टाका प्रहरी नायव उपरीक्षक राजेन्द्रप्रसाद पोखरेलले बताए । लकडाउन खुकुलो भएर चाडपर्व

नजिकिएसँगै मानिसहरूको भीडभाड र आवागमन बढेको कोरोना संक्रमितहरूको संख्या दैनिक बढेको र यसको संक्रमणबाट दैनिक मानिसको मृत्यु हुन थालेपछि सचेतनामुलक च्याली निकालिएको पोखरेलले बताए । समाजमा संक्रमणले पुऱ्याउने क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्नका लागि यसलाई लापरवाही गर्नु नहुने, हरेकले दैनिक कार्य गर्दा सजग हुनुपर्ने भन्ने सन्देश दिन सो कार्यक्रम आयोजना गरिएको उनले जानकारी दिए ।

प्रतिमा जमुना मेडिकल स्टोर एण्ड क्लिनिक
मेचीनगर -१०, घुलाबारी, काँपा

डा. रोशन पोख्रेल MBBS MD (TU, TH.) वरिष्ठ टाउको, नशा तथा मानसिक रोग विशेषज्ञ NMC NO: 3121 प्रत्येक महिनाको पहिलो शनिबार बिहान १०:०० बजे	डा. जय कुमार ठाकुर MBBS D.C.H.M.D. (TU) वरिष्ठ स्त्री रोग विशेषज्ञ प्रत्येक विहिबार दिउँसो ०३:३० बजे देखि
डा. सि.बि. का MBBS MD (TU) वरिष्ठ छाला तथा यौन रोग विशेषज्ञ प्रत्येक महिनाको दोस्रो र चौथो बुधवार	डा. रईस पोखरेल MBBS MS (TU, TH, Iam) (Ent & HNS) वरिष्ठ नाक कान घाँटी टाउको रोग विशेषज्ञ प्रत्येक शनिबार बिहान ०९ बजेदेखि
डा. कुमुद कुमार लिम्बू MBBS M.S. (Ortho) वरिष्ठ हाड जोर्नी तथा नशा रोग विशेषज्ञ प्रत्येक शनिबार बिहान १०:०० बजेदेखि	डा. लता श्रेष्ठ MBBS M.D. (M.S.) स्त्री तथा प्रसूती रोग विशेषज्ञ प्रत्येक शनिबार दिउँसो १२ बजेदेखि ०२ बजे सम्म
डा. केशव दकाल MBBS M.D. Dermatologist छाला तथा यौन रोग विशेषज्ञ	डा. पोषण रमण त्रिपाठी MBBS (T.U.), MDGE (BP/KISH, Dharan) Family Physician
डा. प्रेम पौडेल MBBS M.D. Physician मुटु, घाती, प्रेसर, इन्. पेट, सुगर सम्बन्धी विशेषज्ञ	सि. एम. सिंह HAGM, (IOM) TU प्रत्येक दिन बिहान ०७ बजेदेखि बेलुका ०७ बजेसम्म

ड. सुब्बा
ANM (बै.स.स.) (TU)

प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र गेट अगाडी
घुलाबारी, काँपा
सम्पर्क: ०२३-५६१५६६, ५६०७६२, ६८५२६७१८०२, ६८०७६३९३८२

पूर्ण टुङ्ग बिर्ता सीटी अस्पताल बिर्तामोडमा शारीरिक उपचार अर्थात् फिजियोथेरापी सेवा सुरु

औषधीको प्रयोग नगरी उपचार
बिना औषधि, बिना सुई, बिना चिरफार, हाड जोर्नीको दुखाई, हड्डी खिँएको, हातखुट्टा नचल्ने, भ्रमभ्रमाउने, मुख बाझिएको, मांसपेशीगत भई प्यारालाइसिस भएको, घाँटी अथवा ढाढको नसा चेपिई दुख्ने, भ्रमभ्रमाउने, ओप्रेसनपछि जोर्नीहरू जाम भएको, हातखुट्टा चलाउँदा दुख्ने तथा असजिलो भएको, मांसपेशी कमजोर भई हातगोडा लुलो हुने आदि भएमा यस बिर्ता सीटी हस्पिटलको फिजियोथेरापी विभागमा सम्पर्क गरी चाँडोभन्दा चाँडो स्वास्थ्य लाभ लिनुहोस् । वैज्ञानिक ढङ्गले मालिस गर्ने, मांसपेशीहरू सेक्ने, हातखुट्टा चलाउने, व्यायाम गर्ने गरी तपाईंको शरीरलाई पुनः यथावत् पूर्ण सञ्चालनमा ल्याउन सकिने भएकाले यसका लागि अनुभवी र पारखी विशेषज्ञको विज्ञ सेवा प्राप्त गरी तदनुसृत बन्नुहोस् ।

सदैव व्यायाम गरौं, सदैव स्वस्थ रहौं ।

पूर्ण टुङ्ग बिर्ता सीटी हस्पिटल
बिर्तामोड, काँपा । फोन : ०२३-५४४८२५५, ६८६२६८०००

आइसियु र भेन्टिलेटरमा ५८ संक्रमित उपचाररत

भाषा (प्रस) / मुलुकभर लक्षणसहितका संक्रमित उपचार गराउनेको संख्या बढेको छ । पछिल्लो २४ घण्टामा ४ सय २८ जनाको आइसियु र ७४ सय २८ जनाको आइसियु (सघन उपचार कक्ष) मा गम्भीर बिरामीको उपचार गरिन्छ भने त्योभन्दा ५ सय ८३ होम आइसोलेसनमा रहेका छन् । आइसियुमा ६२ र राखेर उपचार गरिन्छ । गम्भीर बिरामी परेका सबैभन्दा बढी संक्रमित बागमती

प्रदेशमा रहेको स्वास्थ्य मन्त्रालयले उपलब्ध गराएको तथ्यांकमा ११ आइसियु, भेन्टिलेटरमा ३५ र होम आइसोलेसनमा १८ हजार ६ सय ३२ रहेका छन् । प्रदेश-१ को होम आइसोलेसनमा ४ हजार ६ सय ९८, आइसियुमा ४५ र भेन्टिलेटरमा १३ संक्रमित छन् । लुम्बिनी प्रदेशमा २ हजार ५ सय ८३ होम आइसोलेसनमा रहेका छन् । आइसियुमा ६२ र भेन्टिलेटरमा ५ जना छन् । गण्डकी प्रदेशको होम आइसोलेसनमा १ हजार ७ सय १०, आइसियुमा

८९ र भेन्टिलेटरमा १७ जना छन् । प्रदेश २ मा ८ संक्रमित आइसियुमा उपचाररत छन् । होम आइसोलेसनमा ९ सय ८६ संक्रमित छन् । कर्णाली प्रदेशको विभिन्न जिल्लामा गरी होम आइसोलेसनमा बस्नेको संख्या २ सय ५५ पुगेको छ । आइसियुमा ४ जना उपचाररत छन् । त्यसैगरी, सुदूरपश्चिममा होम आइसोलेसनमा बस्नेको संख्या ७ सय १० र आइसियुमा ९ र भेन्टिलेटरमा ४ जना संक्रमित उपचाररत छन् ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको सन्देश

चाडपर्वको बेला खरीद गर्दा विचार गर्नुपर्ने कुराहरू:

- सकभर अनलाईन सेवाबाट सामग्री खरीद गर्नु, सामग्री खरीद गर्न घरबाट बाहिर निस्कन परेमा अनिवार्य रूपमा मास्कको सहि तरिकाले प्रयोग गर्नु, दैनिक उपभोग्य सामानहरू नजिकैको पसलबाट खरीद गर्नु, भीड नभएको बेला पारो जाने गर्नु, पसलमा गएर किनमेल गर्दा अनिवार्यरूपमा मास्कको सहि तरिकाले प्रयोग गर्नुका साथै भौतिक दुरी कायम गर्नु, किनमेल गर्नु अघि र गरिसकेपछि साबुन पानीले हात धुने वा स्यानिटाइजरको प्रयोग अनिवार्यरूपमा गर्नु, किनमेल गरेर घरमा प्रवेश गर्दा राम्रो सँग २० सेकेन्ड सम्म मिचीमिची साबुनपानीले हात धोऔं, सम्भव भएसम्म दैनिक उपभोग्य सामग्रीहरू १ हप्ताको लागि पुग्ने गरी किनौं, भुक्तानी गर्दा विद्युतीय पद्धतिबाटै रकम प्रयोग गरेर भुक्तानी गर्नु, सकभर खुद्रा पैसा लिएर किनमेल गर्न जाऔं, बाहिरबाट आएपश्चात कसभर नुहाउने, सम्भव नभए हात, मुख र गोडाहरू राम्रोसँग साबुन पानीले मिचीमिची धोऔं, लामो समय र भीडभाडमा बाहिर जाँदा लगाएका कपडाहरू छुट्टै राख्ने र धोए पछि पुनः प्रयोग गर्ने गर्नु, कामका सिलसिलामा नियमित बाहिर गईरहनु पर्ने व्यक्तिको घरमा बस्ने परिवारका सदस्यहरूसँग सकेसम्म न्युनतम भौतिक दुरी कायम गर्ने गर्नु, आफुले प्रयोग गर्ने सवारी साधनको बढी प्रयोग हुने ठाउँहरू नियमितरूपले क्लोरिन घोल वा स्यानिटाइजरले सफा गर्नु, व्यापारी वर्गहरूमा समेत विशेष अनुरोध
- पसलहरू बिहान सबैदेखि अबरसम्म खुल्ला राखौं, यसले गर्दा सेवाग्राहीहरू फरक फरक समयमा आई खरिद गर्न सक्ने हुँदा भीडभाड कम गर्न मद्दत पुग्नेछ ।
- पसलमा आउने सबै ग्राहकहरूलाई मास्क सहि तरिकाले प्रयोग गर्न, भौतिक दुरी, हातको सरसफाई गर्न प्रोत्साहित गर्ने र सो सम्बन्धि जानकारी सबैले देख्ने ठाउँहरूमा राखौं ।

कोभिड-१९ बाट आफू बचाउं र अरुलाई पनि बचाऔं ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग
सञ्चारग्राम, काठमाडौं ।

हाडजोर्नी तथा नशाका समस्याहरूको बिना अप्रेसन सफल उपचार

सफलतापूर्वक उपचार हुने समस्याहरू
डा. गार्थन कम्मर दुख्ने डिस्क प्रोल्याप्स, हड्डी खिँएको नशा च्यापिएको वायु, आर्थराइटिस, घुडा, जोर्नी दुख्ने, युरिक एसिड बढेको शरीरका विभिन्न अङ्ग भ्रमभ्रमाउने, पोल्ने, लाटो हुने पाएल्स, पिनाश, ग्यास्ट्राइटिस, कब्जियत, टाउको दुख्ने, डिप्रेसन, अनिद्रा प्यारालाइसिस, शरीरको एक अङ्ग वा दुवै अङ्ग नचल्ने, मुख बाझिएको

सम्पर्क: **स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल प्रा.लि.**
कनकाई रोड (कनकाई कलेजसँगै) बिर्तामोड (काँपा) फोन : ०२३-५४०१२३, ९८५२६७५०३३

सम्पादकीय

खोई कोरोना विमाको भुक्तानी ?

कोरोना महामारीको संक्रमण बढेसँगै कोरोना संक्रमित बिमकले गरेको बिमाबमोजिम दाबी भुक्तानी नपाएपछि बिमा कम्पनीको व्यवहारलाई लिएर सार्वजनिक रूपमा निकै टीकाटिप्पणी र आक्रोश व्यक्त हुँदै आएका छन् । बिमा कम्पनीको अनुत्तरदायी व्यवहार जीवन रक्षाका लागि बिमा गर्नेका लागि सास्तीको विषय बन्न पुगेको थियो भने अन्यका लागि अविश्वास र आशंका । महामारी भएकाले यस विषयमा सबैको चासो र दबाव बढ्दै गएपछि सरकारले बिमा कम्पनीलाई दिने सहूलियत र आर्थिक सहयोगमा केही सकारात्मक कदम पनि चालेको थियो । यसपछि केही उत्साहित बनेका बिमा कम्पनी पछिल्लो समयमा आएर अटेरी गर्दै फेरि पनि दायित्वविहीनताको व्यवहार देखाउन थाले । यसले बिमक मात्र होइन, आम जनतामा फेरि निराशा ल्यायो ।

सरकारले सरकारी अस्पतालमा निःशुल्क कोभिड उपचार नगर्ने र बिमा कम्पनीले बिमकलाई कोरोना संक्रमण पुष्टि भएपछि पनि उपचारका लागि दाबी गरिएको रकम भुक्तानी नदिने भएपछि जनतामा आक्रोश चुलिँदै गयो । अहिले अर्थ मन्त्रालयले कोरोना बिमाको दाबी भुक्तानी सात दिनभित्र दिने व्यवस्था मिलाउन बिमा समितिलाई निर्देशन दिएपछि केही हुन्छ कि भनी बिमक तथा सर्वसाधारणले आशाको नजरले हेरेका छन् ।

मन्त्रालयको निर्देशन पत्राचारसँगै नियामक निकायका रूपमा रहेका बिमा कम्पनीले गृहकार्य थाल्ने अपेक्षा गरिएको देखिन्छ । तथापि, ठोस रूपमा कार्यान्वयन हुन्छ नै भन्ने आधार तयार पार्न सरकार र बिमा कम्पनीबीच रहेका असमझदारीको अन्त्य गरिनु जरुरी छ । यसभन्दा अघि पनि सरकारले बिमा कम्पनीहरूलाई यस्ता निर्देशन र आदेश दिँदै आएको थियो । तर, यसपटक अर्थमन्त्री विष्णु पौडेलले निकै संवेदनशील हुँदै बिमा रकम भुक्तानी गर्न निर्देशन दिएकाले यो कार्यान्वयन हुने विश्वास व्यक्त गर्न थालिएको छ । यसले सम्बन्धित र मुख्य सरोकारवाला बिमा कम्पनीलाई समेत जिम्मेवार बनाउन भूमिका खेल्ने देखिएको छ ।

सुदर्शन अधिकारी

भ्रष्टाचार नेपालको सन्दर्भमा ठूलो समस्या बन्दै गएको छ । भ्रष्टाचारकै कारण हाम्रो विकासको गति पछि धकेलिएको देखिन्छ । जबसम्म देशमा भ्रष्टाचारको अन्त्य हुँदैन तबसम्म जनताले अपेक्षा गरेअनुरूप विकासका कार्यहरू हुन सक्नेछन् । सुशासन कायम गर्नका लागि पनि भ्रष्टाचारको अन्त्य अनिवार्य सर्त हुन आउँछ । हरेक सरकारले भ्रष्टाचारको अन्त्य गर्ने प्रतिबद्धता जनाउँछन्, तर व्यवहारमा भने त्यसको कार्यान्वयन हुनुको साटो भने भ्रष्टाचार मौलाउँदै गएको पाइन्छ । देशमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्नका लागि विभिन्न निकायहरू र संवैधानिक अंगको व्यवस्था पनि नगरीएको भने होइन । 'जो रक्षक उही भक्षक' भनेर अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगकै आयुक्त भ्रष्टाचारमा लिप्त हुन्छन् । जसले भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने हो त्यही भ्रष्ट हुन्छ भने कसरी भ्रष्टाचार नियन्त्रण भएर

सुशासन कायम गर्न सकिन्छ र ? भ्रष्टाचार हटाउने उद्देश्यले गठित अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र, सम्पत्ति शुद्धीकरण आयोग, राष्ट्रिय अनुसन्धान केन्द्रलागतका अधिकारिक निकाय सक्रिय भएर पनि भ्रष्टाचार न्यून गर्न नसक्नु गम्भीर चिन्ताको विषय बनेको छ । वर्तमान सरकार गठन भएपछिका चर्चित र ठूला भ्रष्टाचारका घटनाहरू प्रशस्तै छन्, जसमा ३३ किलो सुन काण्ड, वाइडबडी विमान खरिद प्रकरण, सरकारी जग्गा व्यक्तिका नाममा गर्नका लागि विभिन्न निकायहरू र संवैधानिक अंगको व्यवस्था पनि नगरीएको भने होइन । 'जो रक्षक उही भक्षक' भनेर अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगकै आयुक्त भ्रष्टाचारमा लिप्त हुन्छन् । जसले भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने हो त्यही भ्रष्ट हुन्छ भने कसरी भ्रष्टाचार नियन्त्रण भएर

हावापानी परिवर्तन, बूढो हुँदै गएको जनसंख्या, युद्धग्रस्त अफ्रिकी र मध्यपूर्वका देशहरूबाट युरोपतिर बसाइँसराइ, इन्धनको स्रोतमा हास, विकसित देशहरूको बढ्दो ऋणभार र अतिकसित देशहरूमा भएको गरिबीको समस्याले ग्रस्त विश्वले विगत दुई दशकभित्र दुईवटा संकट भोग्नुपरेको, जसमा पहिलो मानवनिर्मित संकट थियो भने दोस्रो मानवीय नियन्त्रणभन्दा बाहिर रहेको स्वास्थ्य संकट हो । यो वर्षको सुरुदेखि फैलिएको कोभिड संक्रमणले विश्वलाई थप आक्रान्त बनाएको छ । पहिलो संकट २००८ मा संसारकै सबभन्दा ठूलो अर्थतन्त्र अमेरिकामा देखा पर्‍यो र त्यसको असर विस्तारै अरू देशहरूमा देखा पर्न थाल्यो । पहिलो संकटले विश्व त्यति आक्रान्त भएको थिएन, जति दोस्रो संकटले । दोस्रो संकटलाई राजनीतिक हिसाबले द्वितीय विश्वयुद्धपछिको सबभन्दा ठूलो संकट र आर्थिक हिसाबले सन् १९२९ देखि १९३३ सम्मको महामन्दीपछिकै ठूलो आर्थिक संकटका रूपमा लिइएको छ । वृहद अर्थशास्त्रमा लगातार कुनै पनि देशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन दुई त्रैमासिकसम्म घट्दै गएपछि त्यहाँ मन्दीको अवस्था आएको बुझ्नुपर्ने हुन्छ, मन्दी धेरै लामो समयसम्म गहिरियो भने त्यसलाई महामन्दी वा डिप्रेसन भन्ने गरिन्छ । यस्तो मन्दीको अवस्थामा अर्थव्यवस्था आफ्नो क्षमताभन्दा कम क्षमतामा सञ्चालन भइरहेको हुन्छ । अहिले विश्वका प्रायः सबै देशहरूले आआफ्ना अर्थव्यवस्थाहरू मन्दीको अवस्थामा पुगेका तथ्यांकहरू सार्वजनिक हुन थालेको छ । कोभिडसँग जुध्न संसारका अधिकांश देशले चीनले बुझाएको लागू गरेको लकडाउनको मोडालिटी अपनाएपछि आर्थिक क्रियाकलापहरूमा संकुचन आयो, जसले गर्दा सबै देशको अर्थव्यवस्था मन्दीतर्फ उन्मुख भएर विश्व अर्थव्यवस्था नै मन्दीतर्फ अग्रसर भएको छ । चीनको अर्थव्यवस्था मात्र सन् २०२० र २०२१ मा घनात्मक वृद्धि हासिल गर्ने अर्थव्यवस्थाका रूपमा रहेको छ । चिनियाँ अर्थव्यवस्था पुनरुत्थानतिर

लागेको छ भने अन्य अर्थव्यवस्थाहरू मन्दीतर्फ उन्मुख छन् । विश्वको सबभन्दा ठूलो अर्थव्यवस्था भएको संयुक्त राज्य अमेरिकाको अर्थव्यवस्था ९ प्रतिशतले संकुचन भएको छ । अमेरिकाले आर्थिक कारण देखाई अरू देशहरूले जस्तो पूर्ण रूपमा लकडाउन नगरी संक्रमणको अवस्था हेरी गभर्नरहरूलाई आंशिक लकडाउन गर्ने अधिकार दिइएको थियो । विश्वको तेस्रो ठूलो अर्थतन्त्र जापान पनि अप्रिलदेखि जुनसम्म ७.८ प्रतिशतले संकुचन भएको छ । भारतको अर्थव्यवस्था यो अवधिमा २३.९ प्रतिशतले संकुचन भई अर्को चौमासिकमा १० प्रतिशतसम्म संकुचन आउने अनुमान गरिएको छ । अस्ट्रेलियाको अर्थव्यवस्था ७ प्रतिशतले संकुचन भएको छ, जुन १९९२ पछिको सबभन्दा ठूलो संकुचन हो । बेलायती अर्थव्यवस्था २१.७ प्रतिशतले, स्पेनको २२.१, इटालीको १७.७ र जर्मनीको अर्थव्यवस्था ११.७ प्रतिशतले संकुचन भएको छ । दक्षिण एसियाका देशहरू २.७ प्रतिशतले खुम्चिने अनुमान अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोषले गरेको छ । नेपालको अर्थव्यवस्था १ प्रतिशतले खुम्चिने अनुमान गरिएको छ । विश्व बैंक, मोगानि स्तानले र डन एन्ड ब्राड स्ट्रिटजस्ता संस्थाहरूले हालसालै प्रकाशित गरेका प्रतिवेदनहरूमा यो साल विश्वको अर्थव्यवस्था ५.२ प्रतिशतले खुम्चिने भविष्यवाणी गरेका छन् । यो द्वितीय विश्वयुद्धपछिको नै सबैभन्दा बढी दरमा विश्व अर्थतन्त्र खुम्चिएको मानिएको छ । संख्यात्मक रूपमा हेर्दा करिब सय ट्रिलियन डलरको विश्व अर्थव्यवस्थामा यो महामारीले ५ ट्रिलियन डलरभन्दा बढीको नोक्सानी हुने अनुमान गरिएको छ । सन् २००८ को वित्तीय संकटको बेलामा पनि विश्व अर्थव्यवस्था १.७ प्रतिशतले मात्र खुम्चिएको थियो । मोगानि स्तानलेले विश्व अर्थव्यवस्थाले यसभन्दा अगाडि मात्र सन् २०२० र २०२१ मा घनात्मक वृद्धि हासिल गर्ने अर्थव्यवस्थाका रूपमा रहेको छ । चिनियाँ अर्थव्यवस्था पुनरुत्थानतिर

उक्त संस्थाले अमेरिकी अर्थव्यवस्था सन् २०२१ को दोस्रो त्रैमासिकमा र अरू विकसित देशहरू तेस्रो त्रैमासिकमा आएर मात्र संक्रमणपूर्वको स्थितिमा पुग्ने अनुमान गरेको छ र विश्वका सबै देशले मौद्रिक र वित्तीय नीतिहरू विस्तारकारी नीति अपनाएकाले मुद्रास्फीतिचाहिँ बढ्ने प्रक्षेपण पनि गरेको छ । विश्व बैंकले भने अहिले विश्व अर्थव्यवस्था गम्भीर मन्दीमा फसेको र सन् २०२२ भन्दा अगाडि पुरानो स्थितिमा फर्कन नसक्ने प्रक्षेपण गरेको छ । यो मन्दीलाई विश्व बैंकले सन् १८७० पछिको ठूलो मन्दीकै रूपमा लिएको पाइन्छ । विकसित देशहरूमा यो वर्षको आर्थिक क्रियाकलापहरू माग र पूर्तिमा आएको बाधा, व्यापारमा भएको अवरोध र वित्त व्यवस्थामा आएको अवरोधका कारणले ७ प्रतिशतले संकुचन आउने अनुमान गरेको छ । विश्व बैंकले विगत ६० वर्षको दौरानमा उदाउँदो र विकासोन्मुख देशहरू भने २.५ प्रतिशतले संकुचन हुने अनुमान गरेको छ । दोस्रो त्रैमासिकमा विश्व व्यापार २७ प्रतिशतले घट्ने प्रक्षेपण अंकटाडले गरेको छ र यो वर्ष २० प्रतिशतले घट्ने अनुमान गरिएको छ । विकासोन्मुख देशहरूको आयात १९ प्रतिशतले घट्ने र निर्यातचाहिँ १८ प्रतिशतले संकुचन हुने अनुमान गरिएको छ । यसैबीच चीन र अमेरिकाको बीचमा विगतदेखि चल्दै आएको व्यापार द्वन्द्वले पनि यो वर्षको दोस्रो त्रैमासिक अवधिको आर्थिक वृद्धिलाई ठूलो असर पुऱ्याएको देखिन्छ । विश्व बैंकका पूर्व मुख्य अर्थशास्त्री जिम ओ निलले विश्वका अर्थव्यवस्थाको भी आकारमा पुनरुत्थान हुने आशा व्यक्त गरेका छन् । चीन तथा दक्षिण कोरियाहरूको अर्थव्यवस्थाले गरेको प्रगतिका आधारमा उसले यस्तो आशावादी विचार व्यक्त गरेका हुन् । सन् १९२९ देखि १९३३ सम्म देखा परेको महामन्दी अब दोहोरिने सम्भावना छैन, किनभने धेरै देशले एकातिर लकडाउनलाई स्थानीयकरण गर्दै आर्थिक क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न थालेका छन् र धेरै देशहरूले

२०२२ मा नै संक्रमणअगाडिको अवस्थामा फर्किन सक्ने प्रक्षेपणहरू गर्न थालेका छन् । तर, यसका लागि दुईवटा सर्त रहेका छन् । पहिलो हो, भ्याक्सिनको सफल प्रयोग र कोभिड-१९ को दोस्रो चरणको संक्रमण (युरोपमा अहिले देखा परेको) को सघनताको रोकथाम । अर्को सकारात्मक पक्ष भनेको अहिले सन् २००९ मा जस्तो वित्तीय बजार ध्वस्त भएको छैन । स्मरण रहोस् कि १९३३ मा रुजवेल्टले राष्ट्रपतिको पद सम्हाल्लासाथ अमेरिकामा बैंकहरू बन्द भइरहेको अवस्थालाई ध्यानमा राखी बैंक होलिडे सप्ताह घोषणा गर्नुपरेको थियो । सन् २००९ को वित्तीय संकटले विश्वका बचतकर्ताहरूलाई नराम्रोसँग प्रभावित गरेको थियो । सन् १९२९ को महामन्दी र २००८ को वित्तीय संकटमा धितोपत्र बजार ध्वस्त भएको थियो । केही देशबाहेक धेरै देशहरूले यो संक्रमणलाई नियन्त्रित आर्थिक क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न थालेकाले अहिले मन्दीको अवस्था महामन्दीमा परिणत नहुने आशा गरिएको छ । राजनीतिक क्षेत्रबाट दह्रो निर्णय गरेर यस्तो अवस्थाबाट अर्थव्यवस्थालाई मुक्त गरेको विगतको इतिहास साक्षी रहेको देखिन्छ । सन् १९२९ मा पनि अमेरिकी राष्ट्रपतिले ठूलो आधारभूत संरचनामा लगानी गरेको गोल्ड स्ट्यान्डर्डबाट अमेरिकालाई मुक्त गरेको र अमेरिकी डलरको अवमूल्यन गरेर मन्दीबाट अर्थव्यवस्थालाई मुक्त गरे । सन् २००८ मा पनि बाराक ओबामाले ७ सय अर्ब डलर वित्तीय बजारको पुनर्स्थापनाका लागि र सरकारी खर्चमा ७ सय ८७ अर्ब अमेरिकी डलर खर्च गरेर मन्दीबाट अर्थव्यवस्थालाई बाहिर निकालेका थिए । विश्वका यो संक्रमणबाट प्रभावित देशका सरकारहरूले आधारभूत संरचनामै बढी लगानी गर्नुपर्ने हुन्छ । सरकारहरूले आफ्नो वित्तीय घाटा सीमाभित्र रहेर लगानी बढाएमा यो संक्रमणबाट छिट्टै मुक्ति पाउन सक्नेछन्, किनभने सरकारी लगानी बढेपछि त्यसबाट

सन् १९२९ को महामन्दी र अहिलेको स्थितिमा पूरा रूपमा नभए पनि एउटा कुराचाहिँ मिल्ने देखिन्छ । त्यतिबेला अमेरिकाले हले स्मूट ट्यारिफ एक्ट पारित गरी संरक्षणवादमा लागेको थियो र अरू देशहरूले पनि यस्तै नीति अवलम्बन गर्दा अमेरिकालगायत युरोपका धेरै देशमा उत्पादन घटी आय घटेको देखिन्छ । अहिले पनि करिब ७३ वटा देशले औषधिजन्य सामान र उपकरणको निर्यातमा प्रतिबन्ध लगाएको, अमेरिकाले अमेरिका फस्ट र बेलायतको ब्रेजिजट र भारतलगायत धेरै देशहरूले आत्मनिर्भरको अभियान चलाएर संरक्षणवादतर्फ उन्मुख भएको छ, जसले अहिलेको संकुचनले विश्वको कुल उत्पादन वृद्धिमा प्रतिकूल प्रभाव पर्ने आकलन गर्न सकिन्छ । संरक्षणवाद बढी हावी भएमा यो मन्दी १९२९ को महामन्दीभन्दा अरू खतरनाक हुने कुराको चेतावनी अर्थशास्त्रीहरूले दिइरहेका छन् । यसको साथमा सरकारहरूले घोषणा गरेको विस्तारकारी मौद्रिक र वित्तीय नीतिहरूले गर्दा धेरै देशहरूमा बेरोजगारी दर र मुद्रास्फीति दुवै बढी स्टाफ्लेसनको अवस्था आउने आकलन गर्न थालिएको छ । विगतमा एड्स महामारीदेखि लिएर इबोलासम्मको संक्रमणको समयमा विश्वमा देशहरूको संयुक्त प्रयासबाट त्यस्ता संक्रमणहरूलाई रोक्न सफल भएको थियो । अहिले पनि विश्वका सबभन्दा ठूलो अर्थतन्त्र र शक्तिशाली देशका रूपमा रहेको अमेरिकाले यसको रोकथामको नेतृत्व लिनेपर्छ र यसका लागि अहिले माल्टियाटारिज्मको प्रक्रिया, संस्थाहरू र कामकारवाहीमा जुन सुस्तता आएको छ त्यसलाई व्युत्पादनैपर्छ । यसले मात्र कोभिड १९ को संक्रमणबाट विश्वलाई बचाई सन् १९२९ को जस्तो महामन्दीको अवस्थाबाट विश्वलाई जोगाउन सकिन्छ । (यस लेखमा उल्लिखित तथ्यांकहरू 'इकोनामिक टाइम्स' र 'प्रोजेक्ट सिन्डिकेट' को वेबसाइटमा प्रकाशित लेखहरूबाट लिइएका हुन् ।)

भ्रष्टाचारले गिजोलेको विकासका संयन्त्र

ठोलीले पक्राउ गर्नु भनेर समाचार आउने गर्छ, तर करोडौं रकम हिन्यामिना गर्नेलाई भने कहिल्यै पक्राउको घटना प्रचारमा आउँदैन । ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेसनलले बर्सेनि भ्रष्टाचारसम्बन्धी तथ्याङ्क प्रकाशन गर्छ । त्यसमा नेपालको अवस्था भन्ने भ्रष्टाचार बढ्दै गएको मात्रै देखिन्छ । वृद्धताका साथ भ्रष्टालाई कारवाही गर्ने हिम्मत किन राज्य सञ्चालक देखिँदैन ? यसको जवाफ आमनेपालीले खोजिरहेका छन् । सामान्यतया कुनै पदधारण गरेको व्यक्तिले प्रचलित कानुनविपरीतको आचरण देखाई आर्थिकलगायत अन्य सुविधा लिने कार्यलाई भ्रष्टाचार भनिन्छ । जसअन्तर्गत राष्ट्रसेवकले लिन, खान हुनेमा बाहेक रकम दस्तुर सलामी बकस नगरे दण्ड वा जिम्नी जुनसुकै आर्थिक लाभ गर्न लिने कार्यहरू भ्रष्टाचारभित्र पर्छन् । सरकारी सम्पत्तिको दुरुपयोग गर्ने तथा सरकारी कामकाजका लागि सेवाग्राहीबाट रकम माने कार्यलाई भ्रष्टाचार भनिन्छ । भ्रष्टाचार हुनुका पछाडि विभिन्न कारणहरू रहेका हुन्छन् । राजनीतिक अवस्था अस्थिर हुनु, भ्रष्टाचारविरुद्ध कडा कारवाही नहुनु, बनेका कानुनको कार्यान्वयन प्रभावकारी नहुनु, जनचेतनाको कमी हुनु, सरकारी कर्मचारीको तलब कम हुनु, जिम्मेवारीबोधको अभाव हुनु, जसरी भए पनि धनी बन्नुपर्छ भन्ने भावना हावी हुनुजस्ता अनेकौं कारण रहेका छन् । देशमा भ्रष्टाचार हटाउन गर्नुपर्ने कार्यहरू प्रशस्तै छन्, जसअन्तर्गत प्रचलित ऐन-कानुनलाई प्रभावकारी बनाउन संशोधन गरी

समसामायिक बनाउने, प्रचलित कानुनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने, भ्रष्टाचारजन्य मुद्दालाई छिटो टुंयाउने, कर्मचारीको न्यूनतम आवश्यकता पूरा हुने तलबको व्यवस्था गर्ने, जनचेतनामूलक कार्यक्रमको प्रचारप्रसार गर्ने, भ्रष्टाचारलाई सामाजिक बहिष्कार गर्ने, पारदर्शी पद्धतिको अवलम्बन गर्ने, पाठ्यक्रममा भ्रष्टाचारसम्बन्धी विषयलाई प्राथमिकता दिने, निष्पक्ष र स्वतन्त्र पत्रपत्रिकालाई जोड दिने लगायतका कार्यहरू गर्नुपर्ने देखिन्छ । भ्रष्टाचार दण्डनीय कार्य सम्पन्न गर्ने भनेको समयभन्दा दोब्बर समय थप गर्दा पनि कार्य

गर्ने नैतिक शिक्षाको विकासमा पनि ध्यान दिनुपर्छ । वर्तमान सन्दर्भको कार्यशैली, जहाँ विकास-निर्माणका काम गर्ने परिपाटी छ, त्यो सबै कमिसनमा चल्छ । ठेक्का कार्यमा सम्बन्धित कार्यालयका कर्मचारीलाई कुल खर्चको १०-१५ प्रतिशत रकम दिनुपर्ने हुन्छ । कतिपयमा लापरवाही हुन्छ भने उदाहरण बन्दाबन्दीको पुल भत्कन्छ । सडक पिच गरेको भोलिपल्टै उक्कन्छ । ढलनिर्माण गरेको २४ घण्टा नबित्दै ढल जाम भएर बाटो अवरुद्ध हुन्छ । ठेक्काको कार्य सम्पन्न गर्ने भनेको समयभन्दा दोब्बर समय थप गर्दा पनि कार्य

सम्पन्न हुँदैन । समयसँगै लागत बढ्न गई चर्को खर्च गर्नुपर्ने समस्या त छँदैछ, ठूला ठेकेदारहरूको पहुँच उच्च तहसम्म हुने भएकाले समयमा काम नसक्ने उल्टै समय थप्दै जाने प्रवृत्ति बढेर गएको छ । थपिल्लो दृष्टान्त मेलान्चीको खानेपानी आयोजनाबाटै स्पष्ट बुझिन्छ । कमिसनमा कुरा नमिल्दा कम्पनी नै छाडेर गएको व्यापक चर्चा सर्वत्र छँदैछ । हाम्रा जिम्मेवार नेता नहुँदा सर्वत्र भ्रष्टाचारले जरा गाडेको छ । एउटा सामान्य काम पनि सोर्सिफोर्स या घूस नभइनुहुने भनेको कुशासन र भ्रष्टाचारको पराकाष्ठा नै होइन र ? हुनुपर्ने काम नहुने,

नहुनुपर्ने काम भने फटाफट हुन्छ यहाँ । आफ्नो जग्गा पास गर्नचाहिँ कठिन हुन्छ, तर सरकारी जग्गा व्यक्तिको नाममा पास गर्न भने सहजै सकिन्छ । शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, विद्युत्, सडकलगायत सर्वत्र बेथिति र भ्रष्टाचारले व्याप्त भएपछि जनताले कसरी राहत र विकासको अनुभूति गर्न सक्छन् र ? सेवाग्राहीले बिनाभन्फट आफ्नो कार्य सम्पादन गर्न सक्ने वातावरणको निर्माण कहिले होला खै ? सुशासन, पारदर्शिता र सामाजिक न्यायक चर्को भाषण सुनेको त दशकौं भयो,

तर नागरिकले आफ्नो सामान्य कार्य सम्पन्न गर्न पनि लामो समय घाउनुपर्ने अनेकौं बहानामा घूस दिनुपर्ने जस्ता गैरजिम्मेवारीपूर्ण कार्यले वाक्कादिक बनाइएका छन् । विकास-निर्माणका भन्डै आधा रकम कमिसन र भ्रष्टाचारमा जाने प्रवृत्तिले गर्दा न त कामटिकाउ हुन्छ, न त समयमा नै कार्य सम्पन्न हुन्छ । देशमा ठूलो धनजनको खर्च गरेर व्यवस्था बदलियो तर प्रवृत्तिमा परिवर्तन आएन । पात्रहरू पुरानै भएपछि व्यवस्थाले मात्रै के नै हुने रहेछ र । हाम्रा मुख्य र शीर्ष नेताहरूमा देश, जनता र व्यवस्थाप्रति चिन्ता हुँदो हो त यस्तो समस्या पक्कै पनि आउने थिएन । राष्ट्रसेवक भनिएका कर्मचारीमा पनि आफ्नो पदीय आचरण र नागरिकप्रति दयित्वको बोध हुन्थ्यो भने यसरी भ्रष्टाचार मौलाउने थिएन । आफ्नो आत्मादेखि नै परिवर्तन भएर निस्वार्थ रूपले म आफ्नो जिम्मेवारी पूरा गर्छु भन्ने कसम खाने हो भने पनि भ्रष्टाचार ज्यादै कम मात्र हुने थियो । आज गणतन्त्र लुटतन्त्रमा परिणत भएर गएको छ । जनतामा जुन आशा र भरोसा थियो, त्यसमा कुठाराघात भइरहेको छ । नेपाली नागरिक सहनशील भएर पटक-पटक अब त केही होला भनेर प्रतीक्षा गर्दै रहेका छन् । आमनागरिकको धैर्यको बाँध फुट्यो भने त्यसले उच्च मानिनेहरूलाई नराम्रो भेलामा पार्ने पनि निश्चित नै छ । त्यसैले समयमा नै राष्ट्र, जनता र लोकतन्त्रप्रति गम्भीर भई सुशासन कायम गर्ने दिशामा कार्य गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

तिहार नमानी भारत फर्किए लाखौं श्रमिक

बितामोड (प्रस) / नेपालमा रोजगारीको ख्यारेन्टी नभएपछि तिहार नमानी लाखौं नेपाली रोजगारीका लागि भारत फर्किएका छन् । कोरोना भाइरसको त्रासका कारण ७ महिनाअघि नेपाल फर्किएका नेपाली दैनिकी काठिन भएपछि भारत फर्कन थालेका हुन् । सरकारले स्वदेशमा रोजगारीका लागि कुनै पहल गर्न नसक्दा कोरोनाको जोखिम मोलेर नेपाली भारत जान बाध्य भएका हुन् । खाडी राष्ट्रको तुलनामा भारतमा रोजगारी गर्ने नेपालीको संख्या बढी भएपनि उनीहरूको सुरक्षामा

सरकारले ध्यान दिन नसकेपछि नाकाबाट दैनिक हजारौं श्रमिक भारत गइरहेका छन् । सरकारले स्वदेशमा नै रोजगारी गुमाएका नेपालीका लागि रोजगारीका कार्यक्रम ल्याउन नसकिरहेका बेला उनीहरू कर्मभूमि फर्किएका हुन् । भारतमा १५ लाख नेपालीले रोजगारी गरिरहेको अनौपचारिक तथ्यांक भएपनि उनीहरूको सामाजिक सुरक्षामा सरकारले ध्यान दिन सकेको छैन । भारतमा कार्यरत श्रमिकलाई सरकारी तथ्यांकमा समावेश गर्न नसक्दा कति नेपाली कोरोना संकटमा

भारत गए भन्नेसमेत जानकारी छैन । दसैं सकिए लगत्तै ठूलो संख्यामा नेपाली पुनः भारतको श्रम बजारमा फर्किए पनि सरकारले उनीहरूको सुरक्षामा बारेमा कुनै चासो नदिएको प्रवासी नेपाली संघ भारतका केन्द्रीय सदस्य प्रमोदसिंह साउद क्षेत्रीले बताए । अन्य श्रम गन्तव्यको तुलनामा ठूलो रोजगारी र व्यवसायका लागि नेपाली भारत जाने भएपनि उनीहरूको सुरक्षामा लागि कुनै सरकारी संयन्त्र बन्न नसकेको उनले बताए । 'भारतमा सुरक्षा गार्ड र औद्योगिक क्षेत्रमा धेरै नेपाली कार्यरत छन्' उनले भने,

'अब सरकारीस्तरमा सम्भौता गरेर मात्र रोजगारीमा पठाउने व्यवस्था गर्नु पर्छ ।' आवतजावतका लागि दुवै देशका नागरिकलाई रोकटोक नगरिएको र श्रम स्वीकृतिको समेत व्यवस्था नगरिएका कारण अनुगमन गर्न नसकिएको हो । भारतमा सबैभन्दा बढी कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशका नेपाली रोजगारीमा गएको श्रम विज्ञ डा. गणेश गुरुङ बताउँछन् । उनले प्रदेश १, २, कर्णाली र सुदूरपश्चिमबाट धेरै नेपाली रोजगारीका लागि भारत

जाने गरेको बताए । भारत नेपालीका लागि अन्तिम श्रम गन्तव्य भएका कारण कोरोना कालमा भारत र नेपाल नाका भएर ओहोरदोहोर गर्ने नेपालीको संख्या अझ धेरै रहेको छ ।

भारतमा रोजगारीमा जाने नेपाली श्रमिक अनौपचारिक क्षेत्रमा धेरै कार्यरत रहेका कारण कानुनी रूपमा श्रम अधिकारबाट बञ्चित हुने गरेको देखिन्छ । भारत जाने नेपाली श्रमिकको संख्या धेरै भएका कारण त्यहाँबाट आउने पैसा पनि धेरै हुने गरेको छ । विश्व बैंकले सार्वजनिक गरेको तथ्यांकमा भारतबाट आउने पैसा अन्य श्रम गन्तव्यको तुलनामा धेरै हुने गरेको छ । भारतबाट अनौपचारिक र तथ्यांक बिना नै पैसा आउने गरेको कारण रकम धेरै हुने श्रम विज्ञ गुरुङको भनाइ छ । हाल कोरोना भाइरसका कारण भारतबाट स्वदेश फर्किएका नेपाली कामदार देशका सबै नाकाबाट तिहार नै नमानी फर्किरहेका छन् । हाल दैनिक ३ हजार श्रमिक भारत फर्किरहेको अध्ययनमा विभागले जनाएको छ । श्रमिक भारत फर्किरहेको अध्ययनमा विभागले जनाएको छ । भारतमा रोजगारीका कति नेपाली जान्छन् भन्ने तथ्यांक वैदेशिक रोजगार विभाग र श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभागसँग छैन ।

बालकको टाउकोमा मासुको डल्लो बढ्दै

भाया (प्रस) / मोरङको जहदा गाउँपालिका ३ बरन खोखिया टोलमा एकजना बालकमा हातीको टाउको जस्तो डल्लो छ । १३ वर्षीय सुरज राजवंशीको टाउकोमा पलाएको त्यस डल्लोको आर्थिक अभावका कारण परिवारले उपचार गर्न सकिरहेका छैनन् ।

सुरजको परिवारमा बुवा अवधनाराण राजवंशी बाबा जुट मिल्न मजदुरी गर्छन् भने आमा ईटाभट्टामा सुरजको हजुरबुवा विगत ७-८ वर्षदेखि प्यारालाईसिस भएर घरमै बसेका छन् भने हजुरआमा उनकै स्याहारसुसामा दिन बिताउँछे । सुरजको एकजना दिदी पनि छन् आमा लहसनियादेवी राजवंशीका अनुसार सुरज जन्मिएदेखि नै टाउकोमा पाँचवटा डल्लो देखिएको थियो । डाक्टरलाई देखाउँदा सबै ठीकै छ भनेपछि अरु कही उपचारको लागि नलगेको उनले बताइन् । 'जसको परिणाम सुरज संगसंगै टाउकाको डल्लो पनि बढिरहेको

छ' उनले भनिन्, 'छोरालाई केही समस्या त देखिएको छैन तर समाजले छोरालाई पाँच टाउके, हाती टाउके भनेर हेरान पारेका छन् ।' राजवंशी परिवारको आर्थिक अवस्था कमजोर छ । छोरालाई पनि कुनै समस्या नभएकाले उपचारको लागि कही नलगेको लहसनियादेवीले बताइन् । 'छोराको उमेरसगै टाउकाको डल्लो बढेकोले उपचारको लागि लान्छु तर त्यसको लागि सहयोगी हातहरू भए मात्र मेरो छोराको उपचार सम्भव छ' उनले सहयोगको याचना गर्दै भनिन् ।

दशैंपछि आन्तरिक उडानमा उत्साह

भाया (प्रस) / दशैं अगाडी यात्रुको उच्च चाप हुने समयमा खुलेको आन्तरिक उडानमा भने उत्साह देखिएको छ । खासगरी सस्तो हवाई भाडा, दशैंको समयमा

आन्तरिक पर्यटनमा देखिएको गतिविधि र लामो समय थुनिएर बसेका यात्रुको चहलपहल बढ्दा अहिले आन्तरिक उडानमा वायुसेवा कम्पनीले उल्लेख्य यात्रु पाएका छन् । त्यसमा पनि आफैले ल्याएका

ट्राभल प्याकेजहरूका कारण आन्तरिकमा यात्रुको संख्या बढेको एयरलाइन्स कम्पनीहरूको भनाइ छ । त्रिभुवन विमानस्थल कार्यालयका अनुसार आन्तरिकमा अहिले दैनिक ७० वटासम्म उडान हुने

गर्छ । एयरलाइन्सहरूले समेत राम्रो अवकुपेन्सीमा यात्रु पाइरहेका छन् । अन्तर्राष्ट्रिय उडान भने सुस्तायो नेपालीहरूको सबैभन्दा ठूलो चाड दशैंको माहौल सकिएको र कतिपय मुलुकमा कोरोना भाइरसको महामारीको दोस्रो लहर सुरु भएपछि अन्तर्राष्ट्रिय हवाई उडान पुनः सुस्ताउन थालेको छ । खासगरी युरोप तथा अमेरिकी मुलुकमा कोरोना भाइरसको दोस्रो लहर सुरु भएको छ । यससँगै ती मुलुकले पुनः प्रतिवन्ध सुरु गरेका छन् । त्रिभुवन विमानस्थलका महाप्रबन्धक देवेन्द्र केसीका अनुसार दशैंको समयमा अन्तर्राष्ट्रियतर्फ दैनिक २० वटासम्म उडान भएका थिए ।

नेपालीहरू बढी रहेको खाडी मुलुकमा केन्द्रित छ नेपाल एयरलाइन्स र हिमालय एयरलाइन्सले यी रुटमा उडान गरिरहेका छन् । नेपालबाट सबैभन्दा बढी उडान हुने भारतीय गन्तव्य बन्द रहेका कारण संख्यात्मक रूपमा तत्काल अन्तर्राष्ट्रिय उडानले गति पाउने अवस्था छैन ।

कोरोनाबाट ...

संक्रमितको मृत्यु भएको छ । विराटनगर महानगरपालिका-८ का ७० वर्षीय कोरोना संक्रमित पुरुषको आफ्नै घरमा मृत्यु भएको छ । श्वासप्रश्वासमा समस्या आएपछि बुधवार दिउँसो स्वाब संकलन गरिएका उनको रिपोर्ट पोर्जेटिभ आएको थियो । नोबेल मेडिकल कलेजको प्रयोगशालाबाट साँफ ६ बजेतिर रिपोर्ट पोर्जेटिभ आएकोमा राति ९ बजे वृद्धको आफ्नै घरमा मृत्यु भएको विराटनगर महानगरपालिकाले जनाएको छ । त्यस्तै विराटनगरकै म्याक्स अस्पतालमा मोरङको जहदा गाउँपालिका-३ का ५५ वर्षीय संक्रमित पुरुषको मृत्यु भएको छ । अस्पतालका प्रशासन प्रमुख हेमनारायण मेहताका अनुसार कोरोना पुष्टि भएपछि उपचारका लागि कात्तिक १७ गते अस्पताल भर्ना गरिएका उनको उपचारकै क्रममा मृत्यु भएको हो । मृतक पुरुषमा

मिर्गौला र मधुमेहको पुरानै समस्या रहेको थियो । यस्तै विराटनगरको नोबेल शिक्षण अस्पतालमा सिरहाको विष्णुपुर-१ का ८४ वर्षीय पुरुषको मृत्यु भएको छ । अस्पताल प्रबन्धक नारायण दाहालका अनुसार फोक्सोको पुरानै समस्या रहेका वृद्धलाई श्वासप्रश्वासमा समस्या भएको भन्दै उपचारका लागि भदौ १७ गते अस्पताल भर्ना गरिएको थियो । सोही दिन स्वाब संकलन गरेर पिसिआर परीक्षण गराउँदा साँफ रिपोर्ट पोर्जेटिभ आएपछि उपचारका लागि कोभिड अस्पतालको आइसोलेसनमा भर्ना गरिएको थियो । उनको बिहीबार बिहान ३ बजे मृत्यु भएको हो । त्यस्तै सुनसरीको धरानस्थित विपी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा तीन जना कोरोना संक्रमितको मृत्यु भएको छ । प्रतिष्ठानका सहप्रबन्धक डा. आशिष श्रेष्ठका अनुसार बिहीबार बिहान सप्तरीका दुई र मोरङका एकजनाको

उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । सप्तरी राजविराज-१ को २३ वर्षीया युवतीको बिहीबार बिहान ३:१५ बजे र सप्तरीको राजविराज-८ का ६५ वर्षीय पुरुषको बिहान ८ बजे मृत्यु भएको प्रतिष्ठानले जनाएको छ । राजविराजको युवतीमा कात्तिक १८ गते कोरोना संक्रमण पुष्टि भएकोमा १९ गते प्रतिष्ठानको कोभिड अस्पतालमा भर्ना भएकी थिइन् । उनी एनिमिया, पेन्सिटोपेनिया, अडल्ट पोल्सिटिस्टिक डिजिज र हाइपोथाइराइडिज्मका बिरामी थिइन् । राजविराज ८ का ६५ वर्षीय पुरुषमा भने कात्तिक १५ गते संक्रमण पुष्टि भएर सोही दिन अस्पताल भर्ना भएका थिए । कात्तिक ९ गते अस्पतालमा भर्ना भएका मोरङका ५९ वर्षीय पुरुषमा सोही दिन संक्रमण पुष्टि भएको थियो । उनी उनी हाइपरटेन्सन र मुटुका रोगी थिए ।

प्रतिदिन

अब मेसिनबाट घरको भ्याल तथा ढोकाको बट्टा

PALcreation
bhadrapur road, birtamode
023-960580, 9852671580

INDESIGN BTM
Think Creative
ADVERTISEMENT DESIGN
LOGO | POSTER
BOOK | COVER | BROCHURE
BIRTAMOD | 9807909546

3D BOARD
-2D Board
-Flex Print
-Sticker
Decoration
बिचित्र डिजाईन
दमक-८, पलेटी रेष्टुरेन्टसँगै
९८६२९०८९९८, ९८९०७९६९६

हरि ओम (UPVC) उद्योग
आवास, होटल, अस्पताल र विद्यालयका लागि अति उपयुक्त (UPVC) का भ्याल, ढोका पार्टेशन, स्फिड, फ्लक्स रिजलिङ, रिटल, रेजिड लगायत सम्पूर्ण कामका लागि सधैं सम्मानगृहीत ।
बितामोड-१ भन्ज्या
०२३-५४२४६५९/९८८२६८५९४

Ray's Design & Print
Create Illustration Print Product
ation
(मनेज्स्टै डिजाइन)
PH: 023 546 145 | 9816 024 944
Birtamode, Jhapa
E-mail: sendemail2rays@gmail.com
www.raysdesign.com

तपाईंकोमा प्रतिदिन आउन ?
नआएमा सम्पर्क गर्नुहोला ।
९८०६०५८२०८

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन केन्द्रहरू :

- चन्द्रगढी, भद्रपुर**

लोकबहादुर कुँवर : ९८४२६८३९९६
द्रोण अधिकारी : ९८४२६८३९९९
- दमक**

विष्णु सुब्बा : ९८५२६७०९३०
देविबहादुर बस्नेत : ९८९०७९२६९९
- मेचीनगर**

चारआली : ९८४२७०३०९३
गोबिन्द धिमिरे : ९८९५२७५९५०
- उर्लाबारी**

रुपेन्द्र शेर्मा : ९८४२०९२४०६
विराटनगर
क्रिष्टिम आई: ०२५-५२५६९९
- इलाम, मंगलबारे**

रणवीर लिम्बू
९८९६९८७५७
- काकरभिट्टा**

फ्रेन्डसिप पुस्तक पसल
०२३-५६२४२४

राशिफल

मेष : सजिलै अरुको मन जित्न सकिनेछ । आफन्तको प्रगतिमा मन रमाउनेछ ।
वृष : आदर्श ब्यक्तिको सहकार्यले नयाँ अनुभव मिल्नेछ । अतिको र ताकेको कार्य पुरा होला ।
मिथुन : कार्य सिद्धको योगछ । विपरित वर्गबाट विशेष सहयोग मिल्नेछ । जोश जाँगर र हिम्मत बढ्नेछ ।
कर्कट : निर्णय कार्यान्वयन हुन सक्नेछ । आत्मबलमा कमी आउनेछ ।

सिंह : रोकिएका कामहरू पुनः सुरु हुन सक्छन् । वैदेशिक कार्य अघी बढ्नेछ ।
कन्या : सामाजिक तथा धार्मिक कार्यमा रूचि बढ्नेछ । रातो रंगको पहिरनले चुनौतीबाट गराउनेछ ।
तुला : अनुहारमा कान्ति र मनमा शान्ति छाउनेछ । धर्मकर्ममा मन लाग्नेछ ।
वृश्चिक : आज जिद्दीपनाले गर्दा काम किच्ने डर छ । महत्त्वपूर्ण कार्यमा व्यवधान आइपर्ला ।

धनु : नयाँ काममा हात हाल्ने समय छ ।
मकर : आज प्रेम जीवन सुखद रहेछ । एउटै कामबाट दोस्रो लाभ मिल्नेछ ।
कुम्भ : परिणाममुखी जिम्मेवारी वहन गर्ने समय आएको छ । श्रृंगार तथा सजावटको कार्यमा विशेष सफलता हात लाग्नेछ ।
मीन : आज शुभकार्यको चर्चा चल्नेछ । कार्य सम्पानमा सहजता मिल्नेछ ।